

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.8.2.26>

GENEZA ROZWOJU REGULACJI PRAWNYCH DZIAŁALNOŚCI ADMINISTRACYJNO-JURYSDYKCYJNEJ SŁUŻBY DZIELNICOWYCH FUNKCJONARIUSZY POLICJI

Vladyslav Pinchuk

adiunkt Katedry Prawa Policyjnego

Narodowej Akademii Spraw Wewnętrznych (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-2170-0838

e-mail: Vladpinchuk@ukr.net

Adnotacja. W artykule, na podstawie uogólnienia podejść do ogólnych kategorii teoretycznych, bezpośrednio związanych z przedmiotem badań, analizy aktów normatywnych, które tworzą genezę regulacji prawnej dzielnicowych funkcjonariuszy policji i poprzez wyodrębnienie z zakresu uprawnień określonych w aktach normatywnych, konkretnych funkcji tworzących działalność administracyjno-jurysdykcyjną, autor uzasadnił szereg wniosków. Tak, autor uzasadnia stanowisko, że działania administracyjno-jurysdykcyjne Narodowej Policji Ukrainy są określoną przez obowiązujące prawo procedurą postępowania z przestępstwami administracyjnymi przez uprawnionych do tego policjantów bez odwołania się do sądu. Autor, na podstawie analizy genezy rozwoju regulacji prawnych działalności administracyjno-jurysdykcyjnej służby dzielnicowych funkcjonariuszy policji, wykazał, że uprawnienia administracyjno-jurysdykcyjne są określone przez prawo Ukrainy w różnych aktach normatywnych i prawnych. Ustanowiony akt prawny, który w roku 2003 był jednym z pierwszych określających konkretny zakres uprawnień dzielnicowych funkcjonariuszy policji i ustanowił, między innymi, uprawnienia administracyjno-jurysdykcyjne dzielnicowych funkcjonariuszy, podsumował odrębne przepisy pośrednich aktów prawnych, i określono, w jakiej formie uprawnienia dzielnicowych funkcjonariuszy i funkcjonariuszy policji zostały znormalizowane w Instrukcji organizowania działalności dzielnicowych funkcjonariuszy Policji.

Słowa kluczowe: działalność jurysdykcyjna, prawo administracyjne, działalność administracyjno-jurysdykcyjna, wykroczenie, policja, dzielnicowi funkcjonariusze, funkcjonariusze hromady, geneza.

GENESIS OF THE DEVELOPMENT OF LEGAL REGULATION OF ADMINISTRATIVE AND JURISDICTION ACTIVITY OF THE SERVICE OF STATION POLICE OFFICERS

Vladislav Pinchuk

Associate Professor of Police Law

National Academy of Internal Affairs (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-2170-0838

e-mail: Vladpinchuk@ukr.net

Abstract. In the article, based on the generalization of approaches to general theoretical categories directly related to the object of study, analysis of regulations that form the genesis of legal regulation of police officers and by separating from the range of powers specified in regulations, a number of conclusions were substantiated by the author of the specific functions that form the administrative-jurisdictional activity. Thus, the author substantiates the position that the administrative-jurisdictional activity of the National Police of Ukraine is the procedure of consideration of administrative offenses by authorized police officers without recourse to the court. The author, based on the analysis of the genesis of the development of legal regulation of administrative and jurisdictional activities of the service of district police officers, demonstrated that administrative and jurisdictional powers are defined by the legislation of Ukraine in various regulations. A legislative act was established that in 2003 was one of the first to define the specific range of powers of precinct police officers and establish, among other things, the administrative and jurisdictional powers of precinct police officers, powers of precinct and police officers of communities in the Instruction on the organization of activity of precinct police officers.

Key words: jurisdictional activity, administrative law, administrative-jurisdictional activity, offenses, police, district officers, community officers, genesis.

ГЕНЕЗИС РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ ДІЛЬНИЧНИХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ

Владислав Пінчук

ад'юнкт кафедри поліцейського права

Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-2170-0838

e-mail: Vladpinchuk@ukr.net

Анотація. У статті на підставі узагальнення підходів до загальнотеоретичних категорій, що безпосередньо належать до об'єкта дослідження, аналізу нормативно-правових актів, що формують генезис правового регулювання дільничних офіцерів поліції, та за допомогою виокремлення із зазначеного в нормативно-правових актах спектра повноважень, конкретних функцій, що формують адміністративно-юрисдикційну діяльність, автором було обґрунтовано низку висновків. Так, автором обґрунтовується позиція про те, що адміністративно-юрисдикційною діяльністю Національної поліції України є визначена чинним законодавством процедура розгляду адміністративних правопорушень уповноваженими на це поліцейськими без звернення до суду. Автором на підставі аналізу генезису розвитку правового регулювання адміністративно-юрисдикційної діяльності служби дільничних офіцерів поліції продемонстровано, що адміністративно-юрисдикційні повноваження визначені законодавством України в різних нормативно-правових актах. Встановлено законодавчий акт, який у 2003 році був одним із перших, що визначив конкретне коло повноважень дільничних офіцерів поліції та встановив серед іншого й адміністративно-юрисдикційні повноваження дільничних; узагальнено окремі положення проміжних нормативно-правових актів та визначено, в якому вигляді було унормовано повноваження дільничних і поліцейських офіцерів громад в Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції.

Ключові слова: юрисдикційна діяльність, адміністративне право, адміністративно-юрисдикційна діяльність, правопорушення, поліція, дільничні офіцери, офіцери громади, генеза.

Актуальність теми. Належне дотримання прав і свобод людини і громадянина забезпечується не лише фактично наявним нормативно-правовим підґрунтям, що передбачає конкретні права і свободи, а й тим, що правоохоронна система функціонує належним чином і виконує поставлені перед нею завдання в повному обсязі.

Водночас у контексті тематики слід акцентувати увагу на тому, що адміністративно-юрисдикційна діяльність підрозділів дільничних офіцерів поліції та їх посадових осіб є одним із найбільш широких напрямів роботи відповідного підрозділу. Водночас належне забезпечення нормативно-правовим, адміністративним й іншим підґрунтям безпосередньо впливає на ефективність роботи цього підрозділу, темпи його розвитку стосовно сучасних викликів.

Саме тому автором пропонується дослідити питання генезису розвитку правового регулювання адміністративно-юрисдикційної діяльності служби дільничних офіцерів поліції Національної поліції України.

Метою статті є загальна характеристика генезису розвитку правового регулювання адміністративно-юрисдикційної діяльності служби дільничних офіцерів поліції Національної поліції України. Постановка мети своєю чергою дозволяє окреслити перелік **завдань**, до яких належать: узагальнення підходів до загальнотеоретичних категорій, що безпосередньо стосуються об'єкта дослідження; на підставі аналізу нормативно-правових актів встановлення генезису розвитку правового регулювання дільничних офіцерів поліції та виокремлення із зазначеного тих функцій, що формують адміністративно-юрисдикційну діяльність; напрацювання основних теоретико-практичних тез, застосування яких у подальших наукових дослідженнях дозволить оптимізувати функціонування відповідного інституту.

Виклад основного матеріалу. На нашу думку, необхідно розпочати з тлумачення основних понятійних елементів досліджуваної проблематики, що є найбільш доцільним. Саме це уможливить подальше дослідження генезису розвитку правового регулювання адміністративно-юрисдикційної діяльності служби дільничних офіцерів поліції Національної поліції України.

У попередніх працях щодо тлумачення поняття адміністративно-юрисдикційної діяльності підрозділів дільничних офіцерів поліції та такого поняття загалом указувалось на те, що адміністративна та адміністративно-юрисдикційна діяльність співвідносяться в науці як загальне та частина, оскільки адміністративно-юрисдикційною діяльністю є позасудовий розгляд справ про адміністративні правопорушення та винесення по них відповідних постанов і накладення санкцій. Така позиція все ще залишається актуальною, хоч в контексті цього дослідження, на нашу думку, потребує додаткової аргументації.

Наприклад, С. Каринський, В. Гіжевський, В. Головченко під юрисдикцією розуміють судочинство, підсудність, підвідомчість справ суду, що логічно обґрунтовується з точки зору дослідження організаційних засад судової гілки влади, а юрисдикція як компетенція судових органів, що належать до ведення держави або державної установи, розглядається в аналогічному розумінні (Каринський, 1954: 827; Гіжевський, 2002: 525). Поряд із цим у тлумаченні понятійного апарату дослідження така характеристика безпосередньо вказує на приналежність та взаємопов'язаність між адміністративно-юрисдикційними обов'язками конкретного дільничного офіцера, місцем здійснення ним своїх повноважень (певна ділянка чи географічний простір, що

врегульовано законодавством) та конкретними видами правовідносин між дільничним і особою, щодо якої здійснюються такі повноваження.

Крім цього, дослідники слушно звертають увагу на те, що вид діяльності органів публічної влади безпосередньо пов'язаний з охороною суспільних відносин, що полягає в розгляді суб'єктом владних повноважень юридичної справи по суті та прийнятті по ній рішення, виконання якого може забезпечуватися примусовою силою держави (Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України, 2016: 12). Що і становить частково юрисдикційну функцію, котра реалізується у взаємодії між громадянином і поліцейським (дільничним у цьому разі).

Таким чином, як і зазначалось раніше, адміністративно-юрисдикційною діяльністю Національної поліції України є визначена чинним законодавством процедура розгляду адміністративних правопорушень уповноваженими на це поліцейськими без звернення до суду. Крім цього, належить підкреслити, що сутність адміністративно-юрисдикційної діяльності підрозділів дільничних офіцерів поліції здебільшого полягає у застосуванні адміністративних санкцій до правопорушника, а також інших формах взаємодії, пов'язаних із прийняттям рішення по суті, без звернення до суду.

Крім цього, сутність та зміст адміністративно-юрисдикційної діяльності Національної поліції України загалом, а також підрозділів дільничних офіцерів поліції зокрема полягає насамперед у тому, що чинним законодавством вказане визначено в останніх обов'язком. Таким чином, для дослідження генезису розвитку правового регулювання адміністративно-юрисдикційної діяльності служби дільничних офіцерів поліції нами пропонується базуватись на конкретних нормативно-правових актах, що передбачали таку діяльність у певний історичний період.

Так, у 2003 році наказом МВС від 20 жовтня № 1212 було затверджено Положення про службу дільничних інспекторів міліції у системі Міністерства внутрішніх справ, що відповідно до Закону України «Про міліцію» та з метою вдосконалення діяльності дільничних інспекторів міліції, підвищення ефективності їх роботи з профілактики правопорушень та боротьби із злочинністю, створення належних умов для їх роботи, підвищення авторитету серед населення було покликано регламентувати низку повноважень безпосередньо дільничних офіцерів поліції.

Так, відповідно до вказаного Положення (пункт 7 (Основні права старшого дільничного (дільничного) інспектора міліції) до основних прав дільничного інспектора міліції серед іншого було віднесено складання протоколів про адміністративні правопорушення та накладання адміністративних стягнень на громадян, які вчинили адміністративні правопорушення (Про затвердження положення про службу дільничних інспекторів міліції у системі Міністерства внутрішніх справ, 2003). Наведене повноваження власне і є за своїм змістом та суттю адміністративно-юрисдикційною діяльністю, що відповідно до чинного законодавства того часу уможливило одноособове прийняття рішень у справах про адміністративні правопорушення дільничним, що тягнуло за собою притягнення до адміністративної відповідальності.

Крім цього, у Положенні про службу дільничних інспекторів міліції у системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженому наказом МВС від 11 листопада 2010 року № 550, також були зазначені аналогічні положення, проте суттєво доповнені повноваженнями вжиття заходів до осіб, які вчинили насильство у сім'ї, заходів, передбачених статтею 6 Закону України «Про попередження насильства в сім'ї», що також носить адміністративно-юрисдикційний характер, оскільки пов'язується з прийняттям рішення про можливе притягнення до адміністративної відповідальності кривдників (Про затвердження положення про службу дільничних інспекторів міліції у системі Міністерства внутрішніх справ, 2010).

Водночас натепер повноваження дільничних офіцерів поліції загалом та їх адміністративно-юрисдикційної діяльності зокрема врегульовуються Інструкцією з організації діяльності дільничних офіцерів поліції, що затверджена наказом МВС від 28.07.2017 № 650. Повноваження дільничних офіцерів поліції визначені в пункті 3 розділу II «Завдання, основні напрями діяльності та повноваження ДОП» Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції (Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції, 2017).

Аналізуючи їх, учені стверджують, що вони є правами дільничного офіцера поліції, що дає змогу об'єднати їх у такі групи: повноваження з реалізації заходів адміністративного примусу; адміністративно-юрисдикційні повноваження; контрольно-наглядові повноваження; координаційні повноваження (Мердова, Головков, 2020: 135). Водночас, на нашу думку, належить погодитись із визначеною класифікацією прав і повноважень дільничних офіцерів поліції, позаяк саме адміністративно-юрисдикційні за своїм змістом суттєво відрізняються від інших, оскільки пов'язані із притягненням до відповідальності правопорушників.

Водночас нещодавно створений і впроваджений Національною поліцією України проект «Поліцейський офіцер громади» регламентує, що, представляючи офіційно Національну поліцію України і виконуючи покладені на неї завдання, поліцейські офіцери громади мають значно ширші владно-публічні повноваження (Поліцейський офіцер громади, 2019), однак нині нормативно-правового акта, що врегульовує їхню діяльність, визначає права, повноваження і обов'язки немає, а вони своєю чергою керуються Інструкцією з організації діяльності дільничних офіцерів поліції.

Крім цього, питання здійснення дільничними офіцерами поліції Національної поліції України своїх адміністративно-юрисдикційних повноважень найбільш детально висвітлюється у нормативно-правових актах, що передбачають функціонування таких підрозділів.

Наприклад: закони України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (Про попередження насильства в сім'ї, 2018) і «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» (Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі, 1994); Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Національну поліцію» (Про затвердження Положення про Національну поліцію, 2015); Указ Президента України «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування» (Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, 2008); Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції» (Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції, 2015); Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події» (Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, 2015); спільний Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту й Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції щодо порядку взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї» (Про затвердження Інструкції щодо порядку взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї, 2009) та багато інших.

Тому, на нашу думку, слід констатувати, що змістове наповнення всіх зазначених нормативно-правових актів, що становлять загалом адміністративно-правовий механізм діяльності Національної поліції України, тим чи іншим способом частково відображає адміністративно-юрисдикційні повноваження дільничних Національної поліції України, до складу яких також віднедавна належить відносити і поліцейських офіцерів громад.

Висновок. Отже, узагальнивши підходи до загальнотеоретичних категорій, що безпосередньо стосуються об'єкта дослідження, проаналізувавши нормативно-правові акти, що формують генезис правового регулювання дільничних офіцерів поліції та виокремивши із зазначеного функції, що формують адміністративно-юрисдикційну діяльність, нами обґрунтовується низка теоретичних висновків.

Так, адміністративно-юрисдикційною діяльністю Національної поліції України є визначена чинним законодавством процедура розгляду адміністративних правопорушень уповноваженими на це поліцейськими без звернення до суду. Крім цього, її сутність здебільшого полягає у застосуванні адміністративних санкцій до правопорушника, а також інших формах взаємодії, пов'язаних із прийняттям рішення по суті, без звернення до суду.

Аналіз генезису розвитку правового регулювання адміністративно-юрисдикційної діяльності служби дільничних офіцерів поліції продемонстрував, що адміністративно-юрисдикційні повноваження визначені законодавством України. Початок їх регламентації в незалежній Україні започатковано у 2003 році затвердженням наказу Міністерства внутрішніх справ «Положення про дільничних інспекторів міліції Міністерства внутрішніх справ», що поступово оновлювалось та доповнювалось новими повноваженнями (серед іншого й адміністративно-юрисдикційними), після чого у 2010 році було затверджене нове однойменне положення, а в 2017 унормовано Інструкцією з організації діяльності дільничних офіцерів поліції.

Водночас, як зазначалось у тексті, додаткового опрацювання потребують інші нормативно-правові акти різної юрисдикції, що формують базу для здійснення дільничними офіцерами поліції своїх адміністративно-юрисдикційних повноважень (вказувались нами по тексту), оскільки ними й встановлюється нормативне підґрунтя значного обсягу адміністративно-юрисдикційних повноважень дільничних офіцерів Національної поліції України.

Список використаних джерел:

1. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України : навчальний посібник / за заг. ред. заслуженого юриста України В.А. Глухвері. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 264 с.
2. Каринский С.С. Юрисдикция. Словарь иностранных слов / под общ. ред. И.В. Лехина, С.М. Локшиной, Ф.Н. Петрова. Москва : Гос. изд-во иностр. и нац. словарей, 1954. 827 с.
3. Мердова О.М., Головкин О.М. Адміністративно-правовий статус дільничного офіцера поліції та поліцейського офіцера громади. *Правовий часопис Донбасу*. № 3 (72). 2020. С. 135–144. DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2020-72-3-135-144>.
4. Поліцейський офіцер громади. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/ya-tut.html?fbclid=IwAR2NZxUD5AHrhQQh-8sHJk8OTXwUHyG0ZZD1n-E0-IH9YrNMdDk-nVeW3N0>.
5. Популярна юридична енциклопедія / кол. авт.: В.К. Гіжевський, В.В. Головаченко, В.С. Ковальський (кер.) та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2002. 528 с.
6. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01 грудня 1994 року № 264/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1994, № 52, ст. 455. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-вр#Text>.

7. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції : Наказ МВС від 28.07.2017 № 650. *Офіційний вісник України* від 08.09.2017 № 70, стор. 471, стаття 2136. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17#Text>.
8. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06 листопада 2015 року № 1376. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>.
9. Про затвердження Інструкції щодо порядку взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї : Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту й Міністерства внутрішніх справ України від 07 вересня 2009 року № 3131/386. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0917-09>.
10. Про затвердження Положення про Національну поліцію : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 877. *Офіційний вісник України* від 17.11.2015, № 89, стор. 34, стаття 2971. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-p#Text>.
11. Про затвердження положення про службу дільничних інспекторів міліції у системі Міністерства внутрішніх справ : Наказ МВС від 20.10.2003 № 1212. *Офіційний вісник України* від 05.12.2003 р., № 47, стор. 68, стаття 2451. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1031-03#Text>.
12. Про затвердження положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ : Наказ МВС від 11.11.2010 № 550. *Офіційний вісник України* від 20.12.2010 р., № 95, стор. 120, стаття 3386. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1219-10#Text>.
13. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08 лютого 2015 року № 100. *Офіційний вісник України* від 05.04.2019, № 26, стор. 292, стаття 939. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>.
14. Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування : Указ Президента України від 7 лютого 2008 року № 109. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/109/2008>.
15. Про попередження насильства в сім'ї : Закон України від 07 грудня 2017 року № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2018, № 5, ст. 35. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2789-14>.

References:

1. Administratyvno-yurysdyksiina diialnist Natsionalnoi politsii Ukrainy [Administrative and jurisdictional activities of the National Police of Ukraine]: navch. posibnyk / Za zah. red. zasluženoho yurysta Ukrainy V.A. Hlukhoveri. Dnipro: Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, 2016. 264 s. [in Ukrainian].
2. Karinskii, S.S. (1954). Iurisdiktsiia. Slovar inostrannykh slov [Jurisdiction. Dictionary of foreign words]; pod obsheh. red. I.V. Lekhina, S.M. Lokshinoi, F.N. Petrova. Moskva: Gos. izd-vo inostr. i nats. slovarei. 827 p. [in Russian].
3. Merdova, O.M., Holovkov, O.M. (2020). Administratyvno-pravovyi status dilnychnoho ofitsera politsii ta politseiskoho ofitsera hromady [Administrative and legal status of a district police officer and a community police officer]. *Pravovyi chasopys Donbasu*. 3 (72). Pp. 135–144. DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2020-72-3-135-144> [in Ukrainian].
4. Politseiskyi ofitser hromady [Community police officer]. Ofitsiinyi sait Natsionalnoi politsii Ukrainy. Retrieved from: <https://www.npu.gov.ua/ya-tut.html?fbclid=IwAR2NZxUD5AhrhQQh-8sHJk8OTXwUHYG0ZZD1n-E0-IH9YrNMdDknVeW3N0> [in Ukrainian].
5. Populiarna yurydychna entsyklopediia [Popular legal encyclopedia] / kol. avt.: V.K. Hizhevskiy, V.V. Holovchenko, V.S. Kovalskiy (ker.) ta in. Kyiv: Yurinkom Inter, 2002. 528 s. [in Ukrainian].
6. Pro administratyvnyi nahliad za osobamy, zvilnenyymi z mista pozbavlennia voli [On administrative supervision of persons released from prisons]: Zakon Ukrainy vid 01 hrudnia 1994 roku No. 264/94-VR. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 1994, No. 52, st. 455. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-vr#Text> [in Ukrainian].
7. Pro zatverdzhennia Instruksii z orhanizatsii diialnosti dilnychnykh ofitseriv politsii [On approval of the Instruction on the organization of activity of district police officers]. Nakaz MVS vid 28.07.2017 No. 650. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy* vid 08.09.2017 No. 70, stor. 471, stattia 2136. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17#Text> [in Ukrainian].
8. Pro zatverdzhennia Instruksii z oformlennia materialiv pro administratyvni pravoporushennia v orhanakh politsii [About the statement of the Instruction on registration of materials on administrative offenses in police bodies]: Nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 06 lystopada 2015 roku No. 1376. Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> [in Ukrainian].
9. Pro zatverdzhennia Instruksii shchodo poriadku vzaiemodii strukturnykh pidrozdiliv, vidpovidalnykh za realizatsiiu derzhavnoi polityky shchodo poperedzhennia nasylstva v simi, sluzhb u spravakh ditei, tsentriv sotsialnykh sluzhb dla simi, ditei ta molodi ta vidpovidnykh pidrozdiliv orhaniv vnutrishnikh sprav z pytan zdiisnennia zakhodiv z poperedzhennia nasylstva v simi [On approval of the Instruction on the procedure for cooperation of structural units responsible for the implementation of state policy on prevention of domestic violence, children's services, centers of social services for families, children and youth and relevant units of internal affairs on the implementation of measures to prevent domestic violence]: Nakaz Ministerstva Ukrainy u spravakh simi, molodi ta sportu y Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 07 veresnia 2009 roku No. 3131/386. Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0917-09> [in Ukrainian].

10. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Natsionalnu politsiiu [On approval of the Regulation on the National Police]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 zhovtnia 2015 roku No. 877. Ofitsiinyi visnyk Ukrainy vid 17.11.2015, No. 89, stor. 34, stattia 2971. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-p#Text> [in Ukrainian].
11. Pro zatverdzhennia polozhennia pro sluzhbu dilnychnykh inspektoriv militsii v systemi Ministerstva vnutrishnikh sprav [On approval of the regulations on the service of district police inspectors in the system of the Ministry of Internal Affairs]. Nakaz MVS vid 20.10.2003 No. 1212. Ofitsiinyi visnyk Ukrainy vid 05.12.2003 r., No. 47, stor. 68, stattia 2451. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1031-03#Text> [in Ukrainian].
12. Pro zatverdzhennia polozhennia pro sluzhbu dilnychnykh inspektoriv militsii v systemi Ministerstva vnutrishnikh sprav [On approval of the regulations on the service of district police inspectors in the system of the Ministry of Internal Affairs]. Nakaz MVS vid 11.11.2010 No. 550. Ofitsiinyi visnyk Ukrainy vid 20.12.2010 r., No. 95, stor. 120, stattia 3386. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1219-10#Text> [in Ukrainian].
13. Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia yedynoho obliku v orhanakh (pidrozdilakh) politsii zaiav i povidomlen pro kryminalni pravoporushennia ta inshi podii [About the statement of the Order of conducting the uniform account in bodies (divisions) of police of statements and notifications on criminal offenses and other events]: Nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 08 liutoho 2015 roku No. 100. Ofitsiinyi visnyk Ukrainy vid 05.04.2019, No. 26, stor. 292, stattia 939. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text> [in Ukrainian].
14. Pro pershocherhovi zakhody shchodo zabezpechennia realizatsii ta harantuvannia konstytutsiinoho prava na zvernennia do orhaniv derzhavnoi vlady ta orhaniv mistsevoho samovriaduvannia [On priority measures to ensure the implementation and guarantee of the constitutional right to appeal to public authorities and local governments]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 7 liutoho 2008 roku No. 109. Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/109/2008> [in Ukrainian].
15. Pro poperedzhennia nasylstva v simi [On the prevention of domestic violence]: Zakon Ukrainy vid 07 hrudnia 2017 roku No. 2229-VIII. Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR), 2018, No. 5, st. 35. Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2789-14> [in Ukrainian].